

OBSAH

ZOZNAM OBRÁZKOV A TABULIEK	9
ZOZNAM SKRATIEK	10
PREDHOVOR	12
1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA	13
1.1 Pojem cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.....	16
1.1.1 Základné znaky pojmu cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.....	18
1.1.1.1 Medzinárodný prvok.....	19
1.1.1.2 Právne zabezpečenie.....	19
1.1.1.3 Plánovaná a neplánovaná cezhraničná zdravotná starostlivosť.....	20
1.1.1.4 Systém financovania.....	21
1.1.1.5 Právo na rovnaké zaobchádzanie.....	22
1.1.2 Prínos a výzvy cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.....	23
1.1.2.1 Finančné aspekty a nerovnosti v úhrade.....	23
1.1.2.2 Rôznorodosť kvality zdravotnej starostlivosti.....	23
1.1.2.3 Zložitosť právnych predpisov a administratívne prekážky.....	24
1.1.2.4 Jazykové a komunikačné bariéry.....	24
1.1.2.5 Nedostatok informácií a právne neistoty.....	24
1.2 Predmet cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.....	25
1.2.1 Druhy právnych vzťahov medzi subjektmi.....	25
1.2.1.1 Zmluvné vzťahy medzi poskytovateľmi a platiteľmi (poisťovňami).....	25
1.2.1.2 Koordinačné vzťahy medzi národnými orgánmi.....	25
1.2.1.3 Vzťahy medzi poskytovateľmi.....	26
1.2.1.4 Regulačné a profesijné vzťahy.....	26
1.2.2 Právne základy týchto vzťahov.....	26
1.2.3 Výzvy a potreba harmonizácie.....	27
1.3 Subjekty cezhraničnej zdravotnej starostlivosti.....	28
1.3.1 Pacienti ako príjemcovia zdravotnej starostlivosti.....	28
1.3.2 Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti.....	29
1.3.3 Inštitúcie schvaľujúce a refundujúce zdravotnú starostlivosť.....	30
1.3.3.1 Zdravotné poisťovne.....	31
1.3.3.2 Národné kontaktné miesta (NCP).....	31
1.3.3.3 Orgány verejného zdravotníctva a dohľadu.....	31
1.3.3.4 Doplnkové subjekty.....	31

2	PRAMENE PRÁVA CEZHRAŇIČNEJ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI.	36
2.1	Európske pramene cezhraničnej zdravotnej starostlivosti	37
2.1.1	Primárne právo Európskej únie.	39
2.1.1.1	Slobodné poskytovanie služieb vrátane zdravotnej starostlivosti	40
2.1.1.2	Zdravie ako horizontálna politika Európskej únie	40
2.1.1.3	Vzťah medzi článkami 56 a 168 Zmluvy o fungovaní Európskej únie	41
2.1.1.4	Význam primárneho práva pre právnu prax a pacientov	41
2.1.2	Sekundárne právo Európskej únie	41
2.1.2.1	Nariadenia	42
2.1.2.2	Smernice	43
2.1.2.3	Odporúčania	48
2.1.2.4	Stanoviská	50
2.1.2.5	Oznámenia	52
2.1.2.6	Biele knihy	53
2.1.2.7	Zelené knihy	55
2.1.2.8	Správy	55
2.1.2.9	Usmernenia	57
2.1.2.10	Rozhodnutia	58
2.1.2.11	Strategické dokumenty	59
2.2	Medzinárodné dohovory	59
2.3	Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie	63
2.4	Národné pramene práva cezhraničnej zdravotnej starostlivosti	63
3	HISTORICKÝ VÝVOJ A AKTUÁLNE TRENDY	72
3.1	Bilaterálne medzištátne dohody po 1. svetovej vojne.	73
3.2	Obdobie po 2. svetovej vojne.	74
3.3	Právny vývoj v rámci Európskeho hospodárskeho spoločenstva a EÚ do prijatia smernice 2011/24/EÚ z hľadiska judikatúry Súdneho dvora EÚ.	75
3.3.1	Prípád Kohll (C-158/96).	75
3.3.2	Prípád Decker (C-120/95)	76
3.3.3	Prípád Watts (C-372/04)	76
3.3.4	Prípád Geraets-Smits a Peerbooms (C-157/99)	77
3.4	Európska zdravotná únia (European Health Union)	78
3.5	Prístup pacientov k inovatívnej a účinnej liečbe.	81
3.5.1	Európske referenčné siete.	81
3.5.2	Hodnotenie zdravotníckych technológií	82

4	HODNOTY A ZÁSADY EURÓPSKÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH SYSTÉMOV ..	87
4.1	Štyri základné spoločné hodnoty	88
4.1.1	Univerzálnosť	88
4.1.2	Rovnosť	89
4.1.3	Solidarita	90
4.1.4	Kvalita starostlivosti	91
4.2	Zásady dobrej správy a trvalo udržateľného riadenia	92
4.2.1	Kvalita	92
4.2.2	Bezpečnosť	94
4.2.3	Starostlivosť, ktorá sa zakladá na dôkazoch a etike	95
4.2.4	Zapojenie pacienta	96
4.2.5	Náprava	97
4.2.6	Súkromie a dôvernosc'	99
4.3	Právny význam a aplikačný rozmer	100
5	ZDRAVOTNÉ POISTENIE	105
5.1	Právo na zdravie	105
5.2	Základné princípy zdravotného poistenia	107
5.3	Modely financovania zdravotného poistenia	108
5.4	System zdravotného poistenia v Slovenskej republike	109
5.4.1	Obdobie po roku 1993	110
5.4.2	Obdobie po 1. januári 2005	111
5.4.3	Osobný rozsah	111
5.4.4	Vznik a zánik verejného zdravotného poistenia	116
5.4.5	Prihlasovanie na verejné zdravotné poistenie	118
5.4.6	Zmena zdravotnej poisťovne	121
5.4.7	Európsky preukaz	122
6	PACIENTI	125
6.1	Právo na poskytnutie cezhraničnej zdravotnej starostlivosti	128
6.1.1	Koordinačné nariadenia	129
6.1.2	Smernica 2011/24/EÚ o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti ..	130
6.1.3	Podľa právneho poriadku Slovenskej republiky	130
6.2	Právo na informácie	131
6.2.1	Podľa Koordinačných nariadení	132
6.2.2	Podľa smernice 2011/24/EÚ	133
6.2.3	Podľa právneho poriadku Slovenskej republiky	133
6.3	Právo na výber poskytovateľa	134
6.3.1	Podľa právneho poriadku Slovenskej republiky	135

6.4	Právo na rovnaké podmienky poskytovanej zdravotnej starostlivosti ako občania daného členského štátu	136
6.5	Právo na úhradu nákladov.....	137
6.5.1	Koordináčné nariadenia.....	138
6.5.2	Smernica 2011/24/EÚ o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti ...	138
6.6	Právo na ochranu osobných údajov	138
6.7	Právo na zabezpečenie kontinuity zdravotnej starostlivosti	140
7	POSKYTOVATELIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI	147
7.1	Siete poskytovateľov	150
7.1.1	Verejná minimálna sieť.....	150
7.1.2	Verejná optimálna sieť všeobecnej ambulantnej starostlivosti, poskytovateľov primárnej špecializovanej gynekologickej ambulantnej starostlivosti a poskytovateľov špecializovanej ambulantnej starostlivosti	152
7.1.3	Verejná sieť poskytovateľov	154
7.1.4	Verejná sieť poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti.....	155
7.1.5	Verejná sieť poskytovateľov primárnej špecializovanej gynekologickej ambulantnej starostlivosti.....	155
7.1.6	Verejná sieť poskytovateľov špecializovanej ambulantnej starostlivosti	157
7.2	Všeobecné povinnosti poskytovateľov.....	159
7.2.1	Právne povinnosti v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti.....	159
7.2.2	Informačná povinnosť a transparentnosť.....	159
7.2.3	Vedenie zdravotnej dokumentácie a ochrana údajov.....	160
7.2.4	Povinnosti vo vzťahu k orgánom verejnej moci	160
7.2.5	Odborné, etické a ekonomické povinnosti	160
7.3	Povinnosti podľa druhu poskytovateľov	161
7.3.1	Povinnosť vydania potvrdenia o špecializovanej zubno-lekárskej starostlivosti	161
7.3.2	Pohotovostné služby a účasť na ich zabezpečení	161
7.3.3	Prehliadky mŕtvych tiel	162
7.3.4	Povinnosť uzatvoriť zmluvu so zdravotnou poisťovňou	162
7.3.5	Informačné a prevádzkové povinnosti	162
7.3.6	Povinnosť zberu a poskytovania údajov	162

7.3.7	Spolupráca s orgánmi verejnej moci	163
7.3.8	Výkazníctvo a úhrady podľa DRG systému	163
7.4	Povinnosti podľa Koordinačných nariadení	163
7.4.1	Právny status poskytovateľov v systéme koordinácie	163
7.4.2	Povinnosti poskytovateľov v kontexte cezhraničnej zdravotnej starostlivosti	164
7.4.3	Poskytovanie údajov príslušným inštitúciám	164
7.4.4	Účasť na systémoch elektronickej výmeny údajov	164
7.4.5	Etické a profesijné záväzky vyplývajúce z nariadení.	165
7.4.6	Zodpovednosť a dohľad	165
7.4.7	Osobitosti v slovenskom kontexte.	165
7.5	Postavenie a povinnosti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti podľa smernice 2011/24/EÚ	166
7.5.1	Definícia poskytovateľa zdravotnej starostlivosti	166
7.5.2	Všeobecné postavenie poskytovateľa v systéme cezhraničnej starostlivosti	166
7.5.3	Povinnosti poskytovateľov vo vzťahu k informovanosti pacientov	168
7.5.4	Klinické a etické povinnosti.	169
7.5.5	Povinnosť spolupráce a uznávania lekárskeho predpisov	170
7.5.6	Administratívna spolupráca a dohľad	171
8	NÁRODNÉ KONTAKTNÉ MIESTA	175
8.1	Národné kontaktné miesto v práve EÚ	175
8.2	Národné kontaktné miesto v Slovenskej republike	183
9	ZDRAVOTNÍCKI PRACOVNÍCI	191
9.1	Podmienky výkonu zdravotníckeho povolania.	192
9.1.1	Odborná spôsobilosť.	194
9.1.1.1	Odborná spôsobilosť na výkon odborných pracovných činností.	196
9.1.1.2	Odborná spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností.	196
9.1.1.3	Odborná spôsobilosť na výkon certifikovaných pracovných činností.	196
9.1.2	Zdravotná spôsobilosť	196
9.1.3	Bezúhonnosť	198
9.1.4	Spôsobilosť na právne úkony v celom rozsahu	201
9.1.5	Registrácia	202

9.2	Vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov	204
9.3	Uznávanie kvalifikácie	205
9.3.1	Európsky profesijný preukaz	208
9.3.2	Európska modrá karta	208
10	DOHLAD A DOZOR NAD ZDRAVOTNOU STAROSTLIVOSŤOU	213
10.1	Výkon dohľadu	216
10.2	Výkon dozoru nad dodržiavaním zákona č. 578/2004 Z. z.	234
11	ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ VO VYBRANÝCH KRAJINÁCH	250
11.1	Nemecká spolková republika	250
11.1.1	Právny rámec	251
11.1.2	Zdravotné poistenie	252
11.1.3	Podmienky zdravotného poistenia	253
11.1.4	Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a ich fungovanie pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.	254
11.1.5	Fungovanie zdravotnej starostlivosti	256
11.1.5.1	Ambulantná zdravotná starostlivosť	256
11.1.5.2	Ústavná zdravotná starostlivosť	256
11.2	Rakúska republika	257
11.2.1	Právny rámec	258
11.2.2	Zdravotné poistenie	259
11.2.3	Podmienky zdravotného poistenia	260
11.2.4	Formy, druhy zdravotnej starostlivosti a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti.	261
11.2.5	Fungovanie zdravotnej starostlivosti	262
11.2.5.1	Ambulantná zdravotná starostlivosť	262
11.2.5.2	Stacionárna zdravotná starostlivosť	263
11.3	Zdravotná starostlivosť v Českej republike	265
11.3.1	Právny rámec	265
11.3.2	Zdravotné poistenie	265
11.3.3	Podmienky zdravotného poistenia	267
11.3.4	Formy, druhy zdravotnej starostlivosti a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti	268
11.3.5	Fungovanie zdravotnej starostlivosti	270
11.3.5.1	Ambulantná zdravotná starostlivosť	270
11.3.5.2	Jednodňová zdravotná starostlivosť	271
11.3.5.3	Lôžková zdravotná starostlivosť	271
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	277
	Právne predpisy a judikatúra	284